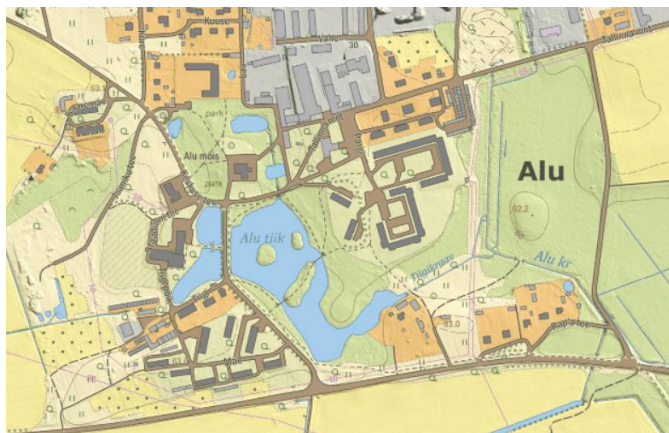

Alu tiigi (VEE2040780) vaatlus

Vaatluse aeg 30.03.25. Vaatleja Marko Vainu

Tüüp EELISes: tehisjärv

Järve on kujutatud juba kolmeverstasel kaardil:

Suur, mõisakompleksi kuuluv tiik:

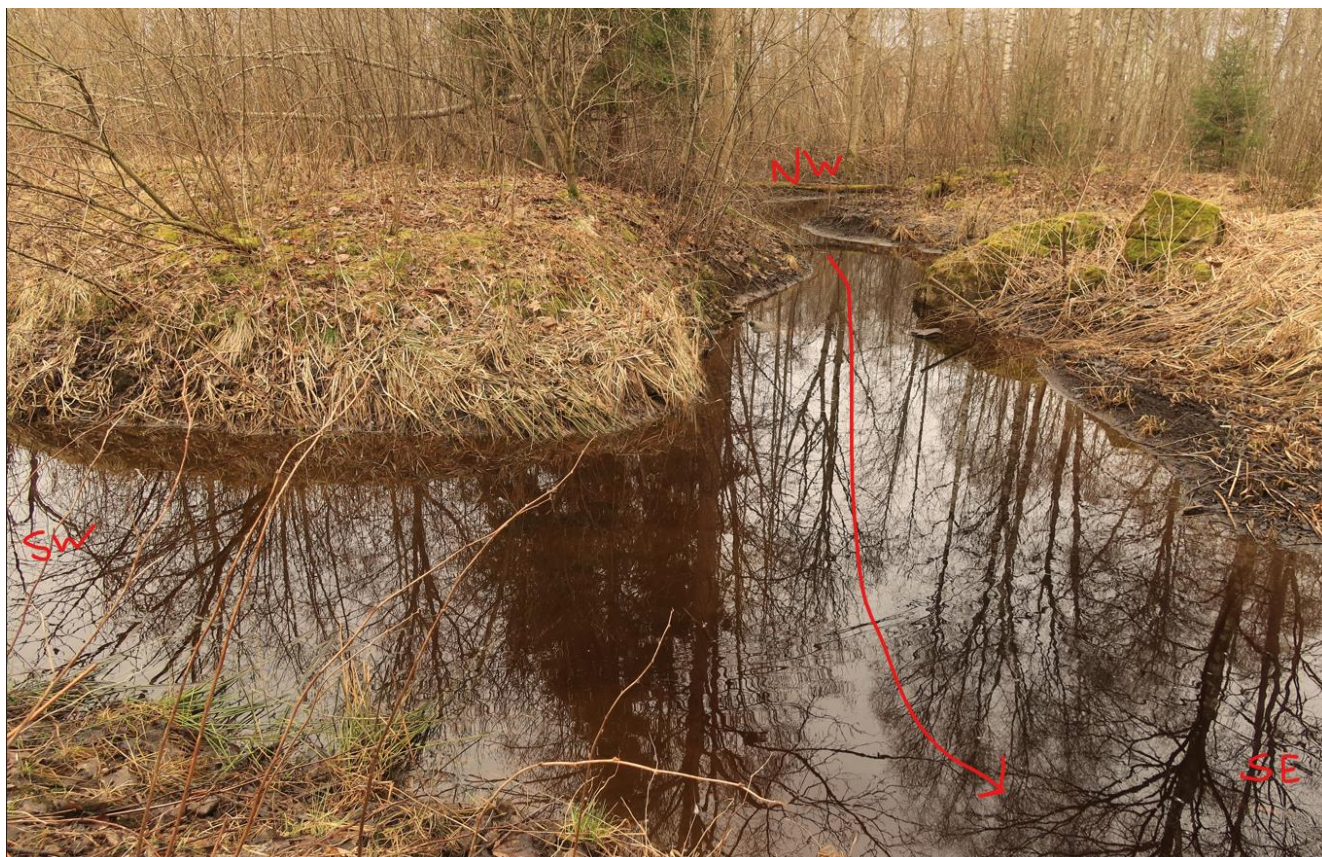

1. Tiigi idaotsas on veepiirist mõne m kaugusel ümmargune plastikust kaev, milles on kaks rida puitvarjasid. Vaatluse ajal varjadest ülevoolu ei toimunud. Ülevoolu tekkimiseks oleks veetase pidanud olema ca pool m kõrgemal. Altpoolt nirisid laudade vahelt veidi vett. Maaomanik selgitas, et Alu kraavi ja tiigi vahel olevat Tiigikraavi (VEE1110416) on kasutatud tiigi täitmiseks Alu kraavi veega, mitte tiik pole paisutatud Tiigikraavi peale. Tiigi täitmiseks on ida pool Alu kraavi peal kaks paisutamisevõimalusega kohta. Kraavis oli ka vaatluse ajal veidi vett, kuid see ei voolanud kummaski suunas:

2. Koht, kus Tiigikraav suubub Alu kraavi. Alu kraavis vesi voolas, aga Tiigikraavis oli pigem Alu kraavist sinna tagasi valgunud vesi:

3. Truubi ees on kaks karprauda, millega sai voolu Alu kraavis sulgeda, et vesi mööda Tiigikraavi Alu tiiki voolama hakkaks:

4. Väike kraav, mida mööda vesi nirises.

5. Betoonpais, millesse saaks panna kaks rida varjasid, et ka siit vesi Alu tiigi poole suunata. Maaomanik rääkis, et nõukogude ajal täideti ja tühjendati tiiki sageli ning kui tiiki täideti külmadega, siis tekkis Tiigikraavist lõuna poole liuväli. Kui 1970ndatel ehitati Pargi tänavale kortermajad, siis seda paisu siin enam ei kasutatud, sest kord olevat poisikesed paisule laudad ette pannud ja üleujutuse tekitanud ning vesi oli läinud ka Pargi tänava majade keldritesse. Siis kaevati paisust lääne poole ka kraav (joonisel A), et siin enam vett üles ei saaks ajada:

6. Uputatud truup. Vee voolu kummaski suunas polnud näha. Paistsid ainult üleni vee all olevad otsad.

7. Samasugune plastikust kaev, nagu vaatluspunktis 1. Seda kaevu avada ei saanud, aga oli kuulda, et selles vesi voolas, ilmselt on siin varjad madalamal ning vesi voolas üle varjade. Tiigi pool oli toruots nii sügaval, et seda polnud näha:

8. Taimestunud kraav, millesse voolas ida poolt, taimestikku mattunud toruotsast vesi sisse. Siitkaudu toimus vaatluse ajal väljavool Alu tiigist. Idapoolse paisu maaomaniku sõnul on tiigis põhjaallikaid, mis olevat küll nõrgemaks jäänud kui aastakümneid tagasi. Seega, kuna ida poolt tiigist vesi välja ei voolanud, kuid siit küll, siis järelikult vaatluse ajal töötasid tiigis olevad allikad piisavalt, et väljavoolu tekitada:

Järeldused: Alu tiiki hoiavad üleval kaks paisu, mida kumbagi pole EELISes arvel. Kuna tiigist väljavoolav vesi tekib tiigis endas ning idapoolse paisu maaomaniku sõnul on tiigis põhja-allikad, siis sobib mõlema puhul paisutatava veekogu klassiks „**läbivooluta allika-ala**“. ETAKis on puudu ka läänepoolset paisu läbiv toru (**lisada ETAKisse**). Vaatluse ajal reguleeris tiigi veetaset läänepoolne pais ning vesi voolas läänesuunas kulgevasse kraavi. Seega ei saa öelda, et Tiigikraav algab Alu tiigist. Seetõttu oleks **Tiigikraavi korrektseks lähteks**, mitte Alu tiik ise, vaid idapoolset paisu läbiva truubi ots umbes siin: **6542750, 544249**. Kuna Alu keskuse teest lääne pool oleval kahel veesilmal on Alu tiigiga sama veetase ning neid ühendavad uputatud truubid, siis on neid õigem lugeda **Alu tiigi osadeks**. Alu tiigi tüüp EELISes tuleks aga muuta **paisjärveks**.